

»Po svetu ugrajajo, zakaj filmska igralca Richard Burton in Liz Taylor nimata otroka. No, in zdaj so poročarji ugotovili, kaj je vzrok. Richard

Ljubezen ljubim bolj kot vse drugo
»bi z novim Če je Hitler še živ
ne bo kaznovan. Klub številnim pro-

TRIDESET LET Hazir je padel

TETE BRIGITTE

OB TEM: AGONIJA DOLOČENE GENERACIJE IN DOLOČENEGA OBDOBJA

Ali se je Aldo Donatti oženil udi v Ljubljani?

PREREŠETAN
MODERNA VERZIJA
ELIKSIRJA MLADOSTI

Slovinci imamo to grdo lastnost (ali pa jo imajo samo nekateri, ki jo potem vsiljujejo tudi ostalim!), da nočemo na nobenem področju zaostajati za ostalimi deželami. Vse povsod se prerinemo (ali pa to vztrajno poskušamo) v prve vrste, naj bo to v dobrem ali slabem pomenu.

Eno od takšnih področij, kjer zelo hitro napredujemo, je kopiranje tujega komercialnega tiska. Takšen tisk pa se je ostro sprl z našimi estetskimi normami in zahtevami in nam — po uredniških glavah — obrnil hrbet. In bralci, ki nastopajo proti takšnemu početju, ostajajo osmešeni in osamljeni v puščavi, kjer se njihove prošnje in zahteve odbijajo od praznine. Za praznino pa se nahajajo ljudje, ki z vso vladarsko pravico in po načelu: »mi smo edino kompetentni in zmožni« sestaviti in izbrati gradivo za nedeljsko izdajo našega v največji nakladi tiskanega časopisa, Ljubljanskega dnevnika, ki je v Sloveniji poleg TT nosilec (vsaka ideja — v tem primeru negativna — mora imeti svojega nosilca) in pojem za objavljanje skrajno neodgovornega in neprimernega čtiva.

Pri nas imamo zastopane že vse vrste časopisov od smrtno resnih preko specializiranih za posamezna področja do zabavnih. In Ljubljanski dnevnik, ki se ni mogel, ali se je vsaj bal, da se ne bo mogel uveljaviti na nobenem od teh področij, je začel loviti ljudi na limanice z vodenimi revolverjskimi članki, katere vneto prevaja iz inozemskih časopisov. Pri tem početju jim pa moramo vsekakor iskreno čestitati, saj svoje delo opravljajo zares vsestransko resno, v splošno zadovoljstvo pol milijona ljudi (to številko so privlekli na dan v LD in naj nam dovolijo, da podvomimo v njeno realnost) in kar je glavno: pri izvrševanju svojega dela so izredno hitri. Če npr. neka filmska igralca kupi vilo in jo podari svojemu ljubimcu, bo to v našem tisku hitro (pravzaprav takoj) objavljeno.

LD je, ko je prvič izšel v nakladi 150 tisoč izvodov, ob robu prve strani v obliki »manifesta« bralcem zapisal med drugim: »Drugi ogenj nas žge; to so očitki o prejemni odgovornosti takšnega tiska, predvsem odgovornosti do mladine.«

Zge vas? Res? Zdi se mi (oziroma v to sem prepričan), kot da je ta tako globoko zaskrbljena izjava polna (navidezno) resnične osebnosti prizadetosti, kot nalašč prirjena za rekordno izdajo, kot mamilni strup pred realnostjo, kajti drugače si ne moremo razlagati, kako se lahko v naslednjih številkah panovno pojavijo ceneni intervjuji z (ne) filmskimi zvezdicami (to je eno od stalnih gradiv LD), o njihovem zakulisnem življenju (Če je Hitler živ, Moderna verzija eliksirja ipd.). Slovenke verjetno resnično prav malo zanima, ali se je Aldo Donatti oženil tudi v Ljubljani in medicinsko razglabljanje o zakonskih problemih Teylor-Burton, ki ne moreta imeti »svojih« otrok. Članek »Trideset let tete Brigitte« s pornografskimi, ne vem že kolikokrat pregretimi (vsaka večkrat pregreta stvar pa postane ostudna) podatki o njenem golem življenju. Verjetno Franciji krepko zavidajo nekateri ljudje, da je BB najdonosnejši izvozni artikel poleg vina (Učbe-

niki za poučevanje zemljeplisa so pomanjkljivi, saj tega podatka ne navajajo!). Pisanje o umsko bolnem Hazirju je samo še en dokaz več o netaktnosti in nepravilni meri in posluhu, kaj se naj objavi, v uredniških glavah.

Ce si odgovorni ljudje v uredništvih zadovoljujejo s takšno kvazi literaturo svoje zahteve po udobnosti in zabavi, lahko storijo to na bolj diskreten način (npr. da članek, ki jih mislijo objaviti, preberejo kar v originalu doma za pečjo), nimajo pa pri tem nobene pravice posiljevati s tem tudi nas. Uredniški odbori si še niso popolnoma na jasnem, da naša mladina še NI ZRELA za pravilno dojetje takšnih člankov. Pri nas še ni vzgoja v šolah na tako visoki stopnji razvoja kot npr. v Skandinaviji, kjer dolgoletna uspešna tradicija intenzivne moralne, spolne, estetske in etične vzgoje že kaže pozitivne rezultate, kako mladina bistveno drugače, bolj zrelo, sprejema takšne vrste literaturo, kol se objavlja pri nas.

LD dalje: »...do bralcev. Ti so željni razvedrila in resnega časnarskega čtiva.«

NONSENS! In članki z zgoraj izrezanimi naslovi naj bi tvorili resno čtivo. Tovrstno čtivo ti ne nudi nič sproščene zdrave zabave, kaj šele resno čtivo, temveč zaskrbljeno spoznanje in vprašanje, kje je konec komercialnih voda našega tiska, in kakšna (negativna) presenečenja nam še pripravljajo. Vsak bedak bo videl v dejstvu med članki, kot se objavljajo na eni in zahtevi po resnem čitvu na drugi strani, »morje« nelogičnosti. Za takšno spoznanje niso potrebne šole in izobrazba, kot ni potrebna izobrazba za takšno neodgovorno početje. Ker človek, ki bi bil vsestransko prisoten v naši stvarnosti (ne pa v stvarnosti drugih dežel, od koder prevajajo članke) in bi bil resnično zainteresiran za pozitiven vpliv tiska na (končno vse) starostne plasti ljudstva, ne bi mogel delati tako neodgovornih stvari. Saj vendar nismo Slovenci izbrani zato, da moramo in da bomo registrirali vse skandale in v njih pod mastnimi naslovi ter v najbolj razuzdano napisanih člankih obveščali javnost. Smo proti temu, da se propagirajo v našem tisku tuji avtorji sumljivih pisateljskih kvalitete. Kulturni škandal je za Slovence, da se v našem tisku nesramno zapostavljajo domači avtorji in njihova dela. Nisem še imel priložnosti, da bi v Ljubljanskem dnevniku, Tovarišu, TT ali kje drugje lahko prebral novelo, roman ali povest izpod peresa slovenskega ali jugoslovanskega pisatelja.

Odgovorni tovariši, ki servirate svoje umetniške ambicije v obliki časopisa pred javnost, kar izvolite po tej poti naprej, ne poslušajte glas vpijočega v puščavi, pač pa poslušajte svoj glas, svoje prepričanje. Kar propagirate Argo juho (10 reklam za en sam artikel v enem časopisu!), boginjo BB in tuje pisce. Ko se boste te igre naveščali (in v to iskreno upamo), pa poizkusite z napotki, ki vam jih dajejo bralci, za katere pa so bila vaša ušesa do sedaj gluha.

Za skomercializirano področje tiska je čas dozorel. Tone Vrabi

Drsalka (Foto: Stojan Kerbler)

Ali nam je potrebno takšno sodelovanje?

(Nadaljevanje)

Se bolj porazno sliko srečujemo v izdajateljskih podjetjih. Tu se ni bilo, če z ene strani odštejemo Krležo in Andriča, z druge pa avtorje, ki so strastno angažirani za aktualne probleme našega bivanja (Diviš, Čosić), skoraj nič storjenega. Če pa so le kaj storili, vzrok za to ni iskati v kvaliteti dela, temveč v nečem znanem, kar ne bi smelo imeti nič skupnega z našo socialistično izdajateljsko prakso.

Skodljivost izdajateljske politike v medrepubliških kulturnih odnosih nas nujno obvezuje, da ne gremo pasivno mimo nje, ker ima pogosto za posledico nezdrava nasprotja, zlasti na relaciji Ljubljana—Zagreb. Znano je namreč, da se je med književnimi in kulturnimi delavci Ljubljane utrilo mnenje, da jih v Zagrebu malo poznajo in cenijo. V Zagrebu pa točijo debele solze zato, ker v Ljubljani njihovo vrednost po malem »vohajo«, a jo zaradi nekega principa skrivajo pred lastnimi otroki. Tako eni kot drugi imajo v nečem prav, toda gotovo je, da krivdo za to ne nosi samo ena stran. Medtem pa je situacija na relaciji Ljubljana—Beograd ugodnejša v toliko, ker so v Beogradu manifestirali dobro voljo za spoznavanje novejših slovenske književnosti. Toda po drugi strani je pogosto bilo slovenskemu avtorju žal, da se mu je knjiga pojavila v izdaji neke beograjske založniške hiše. Ne toliko zaradi slabe opreme, kot zaradi neustreznega prevoda, ki ga je napravil tisti, ki nima dovolj občutka za njegovo delo in slovenski jezik. V marsičem pa lahko isto rečemo za prevode beograjskih in zlasti makedonskih avtorjev, ki so se pred leti ali pred kratkim pojavili v Ljubljani.

Očitno je: bodisi da gledamo na slovensko in makedonsko književnost v Beogradu in Zagrebu, bodisi da v Ljubljani in Skopju gledamo na srbohrvaško književnost, stari v nobenem primeru ne bodo v redu. Skratka, poleg tistih nekaj prevodov, medrepubliško spoznavanje objektivnih književnih vrednot skoraj ne obstoja. Vendar vemo, in to vsi, da Vidmar, Krleža, Andrić (Davič), Čosić in še nekateri niso edini, ki jih je »dala« slovenski Jug.

Tisti, ki se bo v bodoče ukvarjal z vprašanji medrepubliškega (ne)sodelovanja naših dni, bo moral vzroke širše zajeti, a zapletenost se mu bo izražala v večkratnosti problema. Najprej se ne bo smel izogniti dejstvu, da slovenski književni in kulturni delavec dobro pozna srbohrvaški jezik (osnovna šola, knjižnice, vojaški rok, znanstvena literatura, potovanja, letovanja in kdo ve kaj še). Toda tudi poleg vseh možnosti, ki so mu na razpolago, pozna komaj kakih deset sodobnih srbohrvaških avtorjev, ne da bi kaj njihovega prebral. Medtem pa srbohrvaški književni in kulturni delavec, včasih uveljavljen na samem vrhu jugoslovanskega umetniškega orbisa, ne ve niti za tri, štiri sodobne slovenske pisatelje. V kolikor pa je slovenski pisatelj v originalu prebral delo srbohrvaškega pisatelja, je prav gotovo, da srbohrvaški pisatelj v slovensčini ne bo prebral slovenskega pisatelja.

Diapazon celotne problematike je mogoče zreducirati na naslednjih pet točk:

1. Otroci se nam učijo srbohrvaščino z namenom, da bodo imeli praktično korist ali pa (brez namena) da lahko, ko bodo zrasli, berejo le businessmanske zabavnike zagrebških ali beograjskih časnikarskih podjetij (Arena, Globus, Dugo).

2. Precej številni mentorji nas ne morejo seznaniti s kolikor toliko objektivnim stanjem makedonske ali srbohrvaške književnosti na slovenskem ali slovenske književnosti na srbohrvaškem in makedonskem področju, ker komaj vedo, kaj se drugje dogaja.

3. Police srbohrvaškega berila v knjigarnah in knjižnicah seveda obstajajo, toda bolj bi bile opazne, če bi bile npr. v nemščini. Tako bi se jih manj izogibali uredniki in sodelavci revij, dnevnikov in izdajateljskih podjetij (velja tudi za prof. književnosti, upravnike bibliotek).

4. V Zagrebu in Beogradu je slovenska književnost tabula rasa. Tistih nekaj beograjskih prevodov daje srbohrvaškemu bralcu le zmotno sliko o sodobni slovenski književnosti.

5. Vzroki tega stanja so v zaprtosti posameznih grupacij in v zaprtosti književnosti posameznih republik. Razen tega je zlasti v Ljubljani in Zagrebu očitna hipokratska dejavnost zajezjenih kohort, ki že a priori zavračajo vsako željo po medsebojnem spoznavanju. Če to povemo s pred-

vsem neprikritim namenom, da bi se nad tem problemom zamislili, smo se s tem dotaknili glavnega vzroka slabih medrepubliških kulturnih odnosov, ker so vsi ostali vzroki le postranski.

Radoslav Dabo
(Nadaljevanje prihodnjič)

UREDNIŠTVU TRIBUNE

Ne vem, ali gre za pretirano mero domišljivosti ali za določene izzivalne nagibe, ko v prejšnji številki vašega lista v sestavku »O vlogi javnih komunikacijskih sredstev« obojate neudležbo predstavnik Ljubljanskega dnevnika (in Razgledov) na študentski tribuni »Čas in svet«, češ da »takšen postopek ni opravičljiv, razen tega pa da »človeka spet nehote zgrabi misel, da si ti predstavniki niso upali pred študente«.

Dovolite, da ob branju tega in še marsikateri sestavka podpisane »Človeka spet nehote zgrabi misel«, da se je Tribuna odločila za vsako ceno klestiti levo in desno, ne glede na to, ali ima prav ali nima. Navsezadnje je njena stvar, če se je tako odločila. Huje je to, da vsemu ostalemu tisku in RTV zameri, če se ne poslužuje tega njenega recepta. V tem smislu je tudi Tone Vrabi ocenil udeležbo Jožeta Smoleta in Borisa Mikoša v diskusiji o vlogi javnih komunikacijskih sredstev, za Ljubljanski dnevnik pa se je tribuna »Čas in svet« baje pripravljala, kako bi mu »smale na novo ukrojila ali vsaj popravila vsebinsko in oblikovno plat, a kaj ko si njegovi »predstavniki niso upali pred študente«.

Resnici na ljubo, pa naj bo po vaše opravičljivo ali neopravičljivo, moram povedati, da so me prireditelji tribune »Čas in svet« po telefonu klicali, ko sem bil izven Ljubljane, da pa se ni nihče več zglasil ne osebno, ne pisмено, ne po telefonu od torika zjutraj, ko sem se vrnil v uredništvo, do četrtega zvečer, ko je bila razprava v Studentskem naselju. Pozanimal sem se pri Jožetu Smoletu, ki mi je povedal, da so se študenti sprva predvsem odločili za sodelovanje uredništva Dela in RTV, potem pa so baje hoteli prilegniti še Razgled in Ljubljanski dnevnik. Ker pa se pri meni, kot rečeno, zadnje tri dni pred tribuno v Studentskem naselju ni nihče javil, ni nujno, da si nisem upal pred študente.

Izkoriščam priložnost, da v isti številki Tribune objavljenim »Skorpijončkom«, ko »vrliga prevajalca« petkovega Nedeljskega dnevnika (zaradi poštne dostave moramo biti pač petkovi, kjati če bi kasneje izšli, bi nam Tribuna očitala, da smo ponedeljkov Nedeljski dnevnik) ocenjuje z nezadostno oceno. povem na uho: Slovenski pravopis 1962 dopušča fonetično pisanje za avtomobilske znamke (glej stran 864: ševrolet). Priznam, da pa bi morali pisati avtomobilske nazive z malo začetnico, priznam tudi, da je pravilno Gretchen. Torej našemu prevajalcu vsaj zadostno, strojemu »Skorpijončkarju« pa priporočam, da si natančneje prebere v lastnem listu objavljen prispevek, na primer prej omenjeni prispevek »O vlogi javnih komunikacijskih sredstev«: mogoče ga bo tudi tu »sgrabil« jezikovno-stilistična filica.

Zahvaljujem se za prostor, ki ga boste v Tribuni odmerili za objavo tega pisma, objavljam pa, da se ne bom, kot se že doslej nisem, prepogosto javljal na vse vaše dobromamerno ali drugačnamerno pisanje na račun Ljubljanskega dnevnika.

Djuro Šmicberger

ENO OD SLAVNIH POGLAVIJ BOJA ČEŠKOSLOVAŠKEGA NARODA PROTI FAŠIZMU

Letošnji sedemnajsti november predstavlja 25. obletnico dneva, ko so fašisti v represalijah proti ljudskim in študentskim demonstracijam zaprli češke visoke šole. Devet študentov so ustrelili na Ruznju, preko 1800 študentov pa so deportirali v koncentracijsko taborišče Sachsenhausen. Ta zločin je takrat izzval po vsem svetu val protestov proti fašistični tiraniji in istočasno tudi gibanje solidarnosti s fašističnimi žrtvami. 1942. leta je bil 17. november proglašen za mednarodni dan študentov in od tega časa se slavi kot dan borbe proti tiraniji, fašizmu in okupaciji.

Sedemnajsti november ni bil »strela z jasnega neba«. Bil je okrutno maščevanje nepričakovano hitro in fašistično podlo maščevanje za 28. oktober in 15. november.

28. oktobra, na dan obletnice češkoslovaške državne samostojnosti, je češki narod odločno pokazal, da se ne bo nikoli pomiril z Münchenskim diktatom in fašizmom. Brez orožja so tega dne šli prebivalci Prage na ulice; spontano so se valili valovi demonstrantov, se spopadali s policijo, kazali svoje revolte s petjem češkoslovaške državne himne in revolucionarnih pesmi ter v parolah izražali svoj odpor do okupatorja. Provokatorske skupine fašistov so ob priliki spopada uporabile orožje. Prvi je padel mladi delavec Vaclav Sedlaček. V Zitni ulici je bilo ranjenih pet ljudi, med njimi tudi študent medicinske Jan Opletal. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer se je vse do 11. novembra boril za življenje. Vest o njegovi smrti je nalezljivo prizadela študente. Postal je njihov simbol.

Študentska samouprava Hlavkovega študentskega doma je odločila, da ob prenosu krste s posmrtnimi ostanki iz Prage v Opletalov rojstni kraj na Moravskem javno izkaže padlemu tovarišu posmrtno čast. 15. novembra je spremljala krsto, ki so jo nosili študentje iz Hlavkovega doma, ogromna množica ljudi. Bila je popolna tišina. V trenutku pa, ko so spravili krsto v pogrebni voz, so se začele besede češkoslovaške himne. Gnev je dozorel do eksplozije. Kolone študentov so se spontano pričele razlivati po ulicah Prage. Prišlo je do splošnih demonstracij, ki se niso pomirile do večera.

Dejstvo, da je bil prvi udarec fašistične oblasti uperjen proti češkim visokim šolam, vsebuje v sebi globoko logiko. S tem namreč naj ne bi utihnile le visoke šole, temveč predvsem tisto, kar so češke visoke šole, a zlasti prva med njimi, starodavna Karlova univerza, predstavljale s svojo dolgoletno tradicijo. Zakaj, že od svojega nastanka 1398. leta je bila ta visoka šola čvrsto povezana z življenjskimi potrebami in interesi češkega naroda. Saj je po besedah svojega ustanovitelja Karla IV., kakor tudi po znanem Kutnohorskem dekretu iz leta 1409 pravno veljavno pripadala češkemu narodu. In mar ni bil rektor te univerze Jan Hus, čigar sposobni in

hrabri duh je postavil zahtevo po svobodi skanja in obrambe resnice zahtevo, ki je vznemirila temelje fevdalne moči in srednjeveških cerkvenih avtoritet ter dobila odziv v vsem takratnem evropskem svetu. In mar ni bil rektor Karlove univerze znani kirurg Jan Jesenski, imenovan Jesenius, ubit skupno z dvajset drugimi češkimi plemiči 1621. leta zaradi svojega sodelovanja pri uporu, zažulitev katerega je pomenila za cel niz stoletij konec samostojnosti češke države.

Prav tako imajo patriotska in napredna čustva čeških študentov dolgo tradicijo. Iz starejše zgodovine lahko spominimo na skupno borbo študentov in delavcev na praških barikadah revolucionarnega leta 1848, ali na tako imenovano mladinsko gibanje na samem koncu stoletja. Iz časa neposredno pred dogodki 1939. leta je treba omeniti politično aktivnost študentov, njihovo sodelovanje pri netaženju revolucionarnega gibanja po prvi svetovni vojni, njihovo sodelovanje pri ustvarjanju umetniške avantgarde in njihovo aktivno sodelovanje v borbi proti fašizmu in vojni.

Medtem ko so se češki študenti borili v koncentracijskem taborišču za golo življenje in zadnje pozicije človečnosti sredi množičnega iztrebljanja ljudi, je pričelo po svetu kaliti seme 17. novembra 1939. Po Češkoslovaški so spoznale tudi druge evropske dežele strahoto fašistične okupacije in študenti drugih narodov so nadaljevali pot, ki so jo začeli češki študenti novembra 1939. Niti leto dni po tem datumu, prav tako v novembu, je prišlo do spopada študentov pariške Sorbone z nemškimi okupatorji. A kakor se je širil krog internacionalne solidarnosti študentov v borbi proti fašizmu, je postajala tudi obletnica 17. novembra 1939 vse bolj in bolj obletnica svetovnega študentskega gibanja. Veliko zaslug za to imajo tudi češkoslovaški študenti, ki jim je uspelo pobegniti v inozemstvo in ki so že 1940. leta ustanovili v Veliki Britaniji Centralno zvezo češkoslovaških študentov in razvili sodelovanje z mednarodnim študentskim gibanjem. Na manifestacijah, ki so jih organizirali skupno z angleško študentsko zvezo 1941. leta, je proglasil mednarodni študentski svet (International Students Council) 17. november za Mednarodni študentski kongres (International Students Assembly) v Washingtonu, na katerem je bilo prisotnih 50 nacionalnih delegacij. Ze leta 1942 je imel 17. november kot priznan mednarodni dan študentov, ogromen odziv. Poslanica predsednika Roosevelta in izjave ostalih znanih državnikov so bile dokaz svetovno političnega pomena te tradicije, ki se je takrat šele pričela porajati.

Sedemnajsti november nas ne spominja samo na zgodovinske dogodke izpred četrstoletja. Sedemnajsti november je obenem tudi poziv k aktivnemu humanizmu v našem času in bodočnosti.

KOMENTARJI

Sudanski študenti na ulicah

Zadnje tedne so časopisi po vsem svetu poročali o živahnem študentskem gibanju. Na Japonskem študentje nasprotujejo skupaj z delavci prihodu ameriških atomskih podmornic, v Južnem Vietnamu zahtevajo odstop vlade, v indijski državi Kerala so študentje zahtevali hrano, v Boliviji so visokošolski pripomogli k državnemu prevratu, v republiki Sudan so bili akademiki avantgarda pri političnih spremembah. Ta politična aktivizacija univerzitetne mladine v azijskih, afriških in južnoameriških državah je dala nekaterim komentatorjem povod, da so začeli govoriti o novi eri v politiki: diplomati in poklicni funkcionarji bodo morali odstopiti svoje mesto študentom. To je sicer pretirana in preveč splošna primerjava, toda v njej je tudi zrno resnice: če je namreč med univerzo in družbenim dogajanjem brezračni prostor, potem študentje prej ali slej spontano zapustijo predavalnice in gredo na ulice ter se iz pasivnih poslušalcev spremenijo v aktiven politični faktor. Mislim, da je v tem jedro problema in odgovor na vprašanje, kje so osnovni vzroki za nastope študentov.

Mislim, da je v tem živahnem političnem udejstvovanju visokošolcev najbolj značilen nastop študentov v sudanskem glavnem mestu Kartumu. Ta primer je značilen tudi za politično situacijo oziroma za metode in vsebino študentskega gibanja v več nezavzetih državah.

Slušatelj univerze v Kartumu so pred enim mesecem nameravali organizirati razpravo o vprašanju južnih predelov države, kjer se je skoncentrirala vsa proti-

slavnost družbenega razvoja v tej republiki. Ob tem je treba upoštevati, da je vojaška vlada morala že pred dvema letoma popustiti, in je dovolila obstoj različnih klubov, ki se niso smeli ukvarjati s politiko. Ko so sedaj študentje postavili zahtevo po svobodnem razpravljanju o tem kočljivem problemu na jugu države, so s tem zadeli ob temelj vojaške oblasti, ki je dobro vedela naslednje: če bo študentom dovolila »svitanje« v politiko, bo to morala dopustiti tudi drugim. V tem vprašanju se je diktatura čutila neposredno ogroženo. Zato je prepovedala izvedbo diskusije na univerzi. Tedaj so se tisti, ki jim ni bilo dovoljeno diskutirati v predavalnicah, odpravili na ulice in začeli s protivladnimi demonstracijami.

Vse to pa je bilo povod za sprostitve političnega nerazpoloženja ljudstva. Študentom so se pridružili vsi nezadovoljni, od delavcev do pripadnikov skrajno fanatičnih verskih sektov. To je bilo možno zaradi tega, ker je tudi med vlado in množicami obstajala praznina, katero so one zapolnile s tem, da so šle pred vladno palačo in zrušile vojaški režim.

Študentje so enotno nastopili proti vojaškemu režimu, kar velja tudi za ostale demonstrante. Sedaj, ko je oblast prišla v roke nove vlade, bi morali to enotnost ohraniti v prizadevanjih za to, da bo šla politika v smeri odpravljanja vzrokov, ki so spodkopali vojaško vladavino. Da je to resna zahteva, kažejo poročila iz Sudana o sporih med različnimi političnimi grupacijami, ki se skušajo poljubno razdeliti v oblasti.

Pavle Celik

ZA MIRNO REŠEVANJE MEDNARODNIH PROBLEMOM

Klub za proučevanje mednarodnih odnosov na Visoki šoli za politične vede je pred kratkim organiziral štiridnevni seminar »Miroljubna koeksistenca in organizacija Združenih narodov«, na katerem so ugledni strokovnjaki predavali o razvoju načel miroljubne koeksistence, miroljubnem reševanju mednarodnih sporov, o kodifikaciji načel koeksistence, ekonomskih vidikih miroljubne koeksistence ter o sodobnih mednarodnih problemih v OZN.

Prvo predavanje je bilo namenjeno razvoju načel aktivne in miroljubne koeksistence. Predavatelj na Visoki šoli za politične vede Vlado Benko je podal poleg zgodovinskega razvoja tudi analizo načel miroljubne koeksistence, ki predstavlja v pogojih enotnega svetovnega tržišča sicer še vedno politično in družbeno heterogeno skupnost, vendar ima že določeno stopnjo politične in pravne mednarodne celovitosti, katere smoter je po eni strani ohranitev in obramba miru, po drugi strani pa uresničevanje skupnih ciljev te mednarodne skupnosti. Tudi ustanovna lista OZN je v določenem obsegu sprejela nekatera načela miroljubne koeksistence za osnovna načela v mednarodnih odnosih. Čeprav v tem dokumentu ni omenjen izraz »miroljubna koeksistenca«, je ta ideja v njej vključena, ker temelji na sodelovanju med državami z različnimi družbenimi sistemi.

Redni profesor na pravni fakulteti dr. Ivan Tomšič je v predavanju »Mirojno reševanje mednarodnih sporov« poudaril izreden pomen mednarodnega miru in varnosti v svetu, dal kratek pregled sredstev za reševanje sporov brez uporabe sile po klasičnem mednarodnem pravu. Pri tem je omenil reševanje mednarodnih sporov z neposrednimi pogajanjmi, prijateljskimi uslugami, posredovanji, preiskavami ali anketnimi komisijami, spravami, razsodništvom in z meddržavnim sodiščem v Haggu. Profesor Tomšič je med drugim tudi poudaril, da je reševanje sporov po mirni poti ena izmed osnovnih nalog OZN, ter ocenil vlogo mednarodnega prava pri urejanju mednarodnih sporov. Na koncu predavanja je še razložil pomen načela pravičnosti pri reševanju mednarodnih sporov in poudaril, da države še vedno nimajo dovolj zaupanja v stabilnost mednarodnih pravnih norm in bi bilo zato treba po-

spešiti kodifikacijo mednarodnega prava.

Tretje predavanje je imel izredni profesor na pravni fakulteti dr. Stanko Peterin, ki je govoril o koeksistenci in o kodifikaciji njenih načel ter jo obravnaval s pravne stališča. Naglasil je, da so pravna načela aktivne miroljubne koeksistence rezultat razvoja mednarodnih odnosov, v katerem se pojavlja koeksistenca kot politično dejstvo in kot odsev tega dejstva v politični ideologiji. Potem ko je dal krajši zgodovinski pregled razvoja koeksistence, je profesor Peterin razložil pomen kodifikacije načel aktivne miroljubne koeksistence, ki poteka v tej smeri pod okriljem OZN. Na koncu svojega predavanja je še poudaril vlogo nevezanih, posebej pa načelno politiko SFRJ pri tem vprašanju.

Eno izmed najbolj zanimivih predavanj je pripravil dr. Janez Stanovnik, ki je nazorno orisal pomen ekonomike v razvoju miroljubne koeksistence. Potem ko je prikazal povezanost med ekonomijo in politiko, se je posvetil mednarodnim ekonomskim odnosom in poudaril, da je eden osnovnih problemov sodobnega svetovnega gospodarstva problem razvoja s pomočjo zunanje trgovine. Dekan ekonomske fakultete prof. dr. Janez Stanovnik je nato poudaril, da se je trgovina na relaciji Vzhod-Zahod od leta 1955 pa do 1962 več kot podvojila. Pri obravnavanju koeksistence na relaciji Sever-Jug je poudaril, da sta obseg in širina menjava v relativnem padanju predvsem zaradi nepravilne blagovne strukture izvoza in uvoza dežel v razvoju. Ob tem je naglasil mačehovski odnos velikih gospodarsko razvitih držav do dežel v razvoju.

V nadaljevanju svojega predavanja je ocenil forsiranje nerentabilnih industrijskih panog v gospodarsko razvitih deželah kot slabitev ekonomskega položaja dežel v razvoju, ki so sposobne in želijo producirati, imajo za to vse pogoje (naravne), vendar se zaradi nelojalne in posiljene konkurence razvitih ne morejo uveljaviti. Hkrati pa pomeni to tudi slabitev pozicij v mednarodnem delavskem gibanju, ki z deljenimi močmi ne more doseči tega, kar bi sicer lahko. Na koncu je dr. Janez Stanovnik govoril o načelu suverene enakosti, ki se je plodno apliciralo na političnem področju in ki je pripeljalo do popolne spremembe politične slike sveta.

Ivo Straki

Odgovor, ki ni zadovoljil

Delo je 12. novembra objavilo članek Vzroki nesreče sovjetskega letala. S tem dokaj skromnim člankom je kot vse kaže prvič in zadnjič obvestilo javnost o delu posebne komisije, ki je raziskovala vzroke te nesreče. Pravzaprav nas je že dokončno obvestilo o zaključkih njene raziskave. Tako je ta tragični dogodek, ki je pretresel vso jugoslovansko javnost in jo obenem politično neugodno prizadel (saj se je nesreča, v kateri je izgubilo življenje več visokih sovjetskih funkcionarjev, dogodila na našem ozemlju), dobil svoj kar se da kratek in površen epilog.

Omenjeno poročilo na obveša, da je komisija (na podlagi ogleda, zasliševanja prič, vsestranske analize razpoložljive dokumentacije itd.) »ugotovila, da so vse navigacijske naprave na tleh in zveze na poti in na letališču Beograd funkcionirale pravilno« in da je »vodenje letala ustrezalo predpisom«. Prav tako, da »so bili meteorološki pogoji na letališču Beograd v mejah dovoljenih norm in varnega pristajanja.«

Članek zaključuje stavek, da »komisija ni mogla ugotoviti, zakaj se pilot ni držal predpisane višine.«

Ko človek prebere to sporočilo, se ga nehote polasti občutek, kot da je bilo delo komisije predvideno in usmerjeno izključno v proučevanje morebitnih vzrokov nesreče, ki bi po svoji naravi mogli pasti na naša ramena. S tem ko je komisija ugotovila, da je na naši strani potekalo vse v redu, pa naj bi opravila svojo dolžnost. Toda, ali je v resnici že s samim tem izvršila svojo dolžnost?

Očitno temu ne bi mogli pritrditi. Dolžnost komisije je bila, da ugotovi materialno resnico o vzrokih nesreče, na podlagi katere bi bilo mogoče presoditi, ali se da odgovornost zanjo komu pripisati in komu, oziroma ali je do nesreče prišlo po golem naključju, iz razloga višje sile ip. ...

Pri tem je popolnoma vseeno, da gre za letalo tuje države, saj se je nesreča prijetila pri nas.

S tega vidika je že samo sporočilo komisije o vzrokih nesreče močno pomanjkljivo. Predvsem ne zasledimo v

njem ničesar, kar bi kazalo, da je komisija raziskovala tudi vse morebitne vzroke za nesrečo, ki bi zadevali letalo in samega pilota. Tako tudi ne zvemo ničesar o tem, da bi komisija kakor koli poizvedovala, ali je bilo letalo pred vzletom pravilno pregledano, ali so bile v redu naprave letala, kakšno je bilo zdravstveno stanje pilota itd. ... Enako ne zvemo, ali je komisija pregledala tudi razbitine letala in posmrtno ostanke posadke in potnikov, in do kakšnih zaključkov je prišla na podlagi te raziskave.

Po drugi strani pa je očitno, da je bilo že samo obveščanje javnosti o delu komisije povsem nezadostno. Naši časopisi tako vobče niso spremljali poteka njene preiskave, temveč so se omejili zgolj na kratko poročilo o njenih zaključnih ugotovitvah. Pri tem je na dlani dejstvo, da s tem delo komisije ni bilo potrjeno potrebni javni kontroli in da zato nujno ostajajo za javnost tudi ugotovitve komisije premo podprte, saj dokazi, na katere se opirajo (ogled, zasliševanje prič, analiza dokumentacije, na magnetofonski trak posneti razgovor med kontrolo na letališču Beograd in posadko letala) niso bili javno prezentirani.

Skoraj kot absurd izzveni pri tem okoliščina, da nas naši časopisi mnogo bolje informirajo o raziskavah dogodkov v tujini. (Ni še tako daleč npr. čas, ko so naši časopisi do zadnje podrobnosti in v več nadaljevanjih objavljali analize o vzrokih Kennedyjeve smrti, da ne omenjam preiskav najrazličnejših afer in aferic iz tujih višjih krogov.), medtem ko za razjasnitev dogodka, ki nas neposredno in v resnici prizadeva, komajda najdejo prostor.

Dejstvo je, da je na Avali izgubilo toliko in toliko ljudi življenje. Naša moralna dolžnost in pravica je, da zahtevamo izčrpne informacije o tem, kako je do tega prišlo in da terjamo raziskavo vsake podrobnosti, ki bi kakorkoli mogla osvetliti resnico tega dogodka.

Ingo Paš

Pretekli petek so se zbrali člani kluba primorskih študentov na redni skupščini, ki so ji prisostvovali tudi predstavniki nekaterih občinskih skupščin in družbeno-političnih organizacij koprškega okraja.

Veliko število študentov, ki so se udeležili skupščine, se ni bilo porok za poglobljeno in vsestransko diskusijo o težavah, ki jih ima klub. Tako so predvsem razpravljali samo člani odbora kluba, kar seveda ni negativno, vendar bi bilo želeli več diskusije ostalega članstva. Razprave skorajda ni bilo niti o pomembnem statusu kluba, ki ga je skupščina sprejela. Bržčas je temu kriv sam odbor kluba, ki osnutka statuta ni dal prej na vpogled širšemu krogu študentov.

Klub primorskih študentov je nastal decembra lani, ko sta se združila klub študentov okraja Koper in klub goriških študentov. Zaradi razsežnosti, velikega števila študentov, največ pa zaradi tega, da bi omogočili boljšo povezavo z domačimi,

sorazmerno z rastjo osebnih dohodkov v delovnih organizacijah.

Tolminska sekcija je precej tesno sodelovala z domačo komunjo. Tako je organizirala posvetovanje med študenti in predstavniki občine ter delovnih organizacij. Studentje goriške sekcije so s sodelovanjem in ob finančni podpori občinske skupščine sami izvedli anketo o materialnem položaju študentov goriške občine. Postojnska sekcija je že spomladl dosegla povišanje štipendij za svoje članke na 16.000 dinarjev. Pri tem kaže omeniti podjetje LIV iz Postojne, kjer je povprečna štipendija 18.000 dinarjev. Razen tega prejemajo študentje gibljivi del, ki je odvisen od uspeha študija, in 10.000 dinarjev v začetku šolskega leta. Takšen način štipendiranja je dober in bi ga kazalo posnemati.

Sežanska občina je dosegla največje povišanje štipendij. Tako so le-te dvignili od 9.000 do 21.000. dinarjev. Poma-

POUDAREK NA DELU SEKCIJ

so klub razdelili na osem sekcij. Odbor kluba je organiziral le tisto dejavnost, ki presega okvire posameznih sekcij. Tako je dal največ poudarka skrbi, da bi se primorski študentje čim bolj spoznali z družbeno-političnim, kulturnim in gospodarskim razvojem koprškega okraja. V ta namen je organiziral seminar v Portorožu ter posebno posvetovanje s predstavniki delovnih in družbenih organizacij okraja Koper.

Za sekcije — samo dve nista zaživi — pa lahko ugotovimo, da so bile delavne. Skoraj vse so organizirale razgovore štipenditorjev s štipendisti, pri čemer so si prizadevale za izboljšanje materialnega stanja svojih članov. Razen tega so imele resne stike s srednješolsko mladino. Najbolj se je izkazala sekcija občine Idrija, ki je med prvimi organizirala razgovor štipenditorjev s štipendisti. Na tem se stanku so se domenili, naj bi bile najnižja štipendija 18.000 dinarjev. Prav tako so se zavzeli, naj bi štipendije rasle

njkljivost sežanske sekcije je, da se njeni člani med seboj premalo poznajo, zaradi česar tudi sodelovanje med njimi ni najboljše.

Na skupščini so opozorili, da bi bilo prav, ko bi se sekcije še nadalje prizadevale za izboljšanje gmotnega stanja študentov. Razen tega naj bi bolj sodelovale pri urejanju načrtne kadrovske politike v občinah, zaradi česar bi se morale bolj povezati z delovnimi organizacijami in družbeno-političnimi organizacijami, še posebej z Zvezo mladine. S tem bi odpadle prenekateri pomanjkljivosti. Tako so občinske in okrajna skupščina v Kopru ter delovne organizacije koprškega okraja razpisale letos precejšnje število štipendij, od katerih pa jih veliko število niso podelili, ker se študentje zanje niso potegovali. Takšne pomanjkljivosti bi odpadle, če bi sekcije bolj sodelovale pri izvajanju kadrovske politike in če bi študente pravočasno opozarjale na štipendije. -DM-

Centralna tehnična knjižnica - zakaj tako?

Studentje tehnike, ki se pri svojem študiju poslužujejo bogate Centralne tehnične knjižnice iz Ljubljane, se pritožujejo nad tem, da izposojevalnica knjižnice zahteva za izposojeno literaturo predložitev indeksa in ga tudi pridržijo, dokler študent izposojene literature ne vrne. Prizadeti pravijo, da indeks, ki kot jamstvo za vrnitev izposojenega tudi nekaj tednov tiči v knjižnici, rabijo tudi ob drugih prilikah. V takih primerih morajo izposojeno literaturo vrniti. Izposojevalnica knjižnice literaturo rezervira za čas, dokler prizadeti ne prinese indeksa nazaj, vendar na ta način trpi kontinuiteta njegovega strokovnega dela.

Ravnatelj Centralne tehnične knjižnice, inženir Kajetan Kavčič, je o tem vprašanju povedal:

»Že dolgo posojamo knjige in revije izven knjižnice, predvsem zaradi pomanjkanja študijskih prostorov. Na ta način smo pričeli delati prvi od vseh ljubljanskih strokovnih knjižnic. Od vsakega izposojevalca zahtevamo za izposojeno literaturo, ki predstavlja veliko vrednost, ustrezno jamstvo. Študentje morajo za čas, ko si izposodijo literaturo, pustiti pri nas svoj indeks, neštudentje — strokovnjaki pri raznih gospodarskih organizacijah in zavodih pa morajo predložiti priporočilo in jamstvo organizacije, v kateri so zaposleni.

Kaj nas je napolnilo k tako strogemu režimu jamčevanja, vprašujete. V letošnjem letu smo do sedaj morali poslati nič manj kot 1176 terjatev za zamujene vrnitve literature. Mnogo naporov in sredstev nas velja borba, da vrnemo izposojeno literaturo nazaj na knjižnice police. Zabeležili smo celo primere, ko so študentje predložili tuj indeks in literature niso vrnili.

Upoštevati moramo tudi to, da knjižnico obiskuje okrog 40 odstotkov študentov tujih držav. Mnogo se jih po končanem študiju vrne v domači kraj in s seboj odnesejo tudi izposojeno literaturo. Doslej nam je samo en študent, iz Indije, poslal izposojeno literaturo. Se najhujše zlorabe strokovnega gradiva knjižnice so nastopile, ko so si nekateri prilastili neko knjigo in raje plačali odškodnino. Bržkone se jim je nepoštena pridobitev literature, po kateri vlada veliko povpraševanje, izplačala.

Ob obravnavanju našega strogega režima izposojanja bi omenil še zelo nepravilni odnos izposojevalcev do družbene imovine. Nemalokrat neznanj storilci — le-tem je dejanje domala nemogoče dokazati — izrežejo iz knjige ali revije sestavke in risbe.

Pridal bom še misel, da večina obiskovalcev in izposojevalcev trpi zaradi peščice onih, z zelo napačnim in škodljivim odnosom do družbene imovine, ki je neposredno pomembna tudi zanje in nas sili k uvajanju strogega režima izposoje.

Vprašanje izposojanja knjižnega zaklada CTK torej vsebuje nekaj nerešenih elementov. Velikega pomena je odnos študentov in neštudentov do družbene lastnine. Njihovo družbeno zavest bo potrebno še v marsičem izpopolniti in jo prirediti socialističnemu razvoju, kajti samo v takih pogojih bo knjižnica za izposojevalce in ostale najbolj ugodno služila svojemu namenu. Po drugi strani pa študentje želijo, naj bi knjižnica omiliila svoj strogi režim izposojanja in se pri tem morda zgledovala po drugih knjižnicah, ki delujejo na osnovi večje mere zaupanja v človeka, kar je tudi eden izmed elementov socialistične miselnosti. ma

ŠPORT

Šport ob tednu novincev

Prejšnji teden so se pomerili novinci ljubljanske univerze v odbojki, košarki in malem nogometu.

To tekmovalje so organizirali v okviru tedna novincev in je bilo zamišljeno drugače kot lani. Novinci so bili predvsem gledalci na kvalitetnih tekmah v tednu novincev. Letos je bil turnir izključno za ekipe I. letnikov.

Za turnir v odbojki, ki je bil odigran v dvorani na Taboru, so se prijavile le štiri ekipe prvih letnikov, ki so se uvrstile takole: prva VSTK, druga FNT, sledita elektro in filozofska (biologija) fakulteta. Manj zanimivim uvodnim tekmam je sledilo razburljivo finalno srečanje med moštvoma VSTK in FNT 2:1 (6:15, 15:12, 15:7). Igralci so prikazali zelo kvaliteten odbojko. Organizatorji turnirja so imeli težave s študenti, ki so hkrati novinci in študentje višjih letnikov. V začetku tekmovalja je bil rahel zastoj, ko ni bilo sodnika, člana sodniškega zbora pri odbojškarski zvezi, ki kljub obljubi ni prišel. Ostali rezultati:

elektro : VSTK 0:2 (5:15, 3:15)
biologija : FNT 0:2 (5:15, 7:15)
elektro : biologija 2:1 (15:11, 10:15, 15:7)
Najbolj zrelo igro na košarkarskem

STUDENTJE — SPORTNI SODNIKI!
Zveza študentskih organizacij za telesno kulturo nujno potrebuje za izvedbo planiranih ligaških tekmovalj v košarki, odbojki in rokometu študente sodnike (z izpitom). Ti sodniki bodo skozi vse leto enkrat na teden proti honorarju sodili študentske tekme. Interesenti naj se zgledajo v prostorih ZSOTK v uradnih urah vsak dan od 12.30 do 13.30, najkasneje do 8. decembra 1964.
Sekretariat ZSOTK

turnirju v parku ing. Stanka Bloudka je prikazala ekipa FNT, ki je že od prve tekme veljala za favorita. Če zasledujemo njeno pot do zmage FNT : filozofska 75:19, FNT : elektro 83:25, FNT : pedagoška akademija 39:37, ugotovimo, da ji je bila enakovreden nasprotnik le ekipa akademije. Visoko število košev, ki so jih prejeli elektriki, lahko opravičuje dejstvo, da so večji del tekme igrali le trije igralci. Eden je samovoljno zapustil igrišče, drugega je sodnik izključil; lahko pa rečemo, da so preostali trije s požrtvovalno igro skušali nadoknaditi nešportno vedenje svojih kolegov. Omenimo lahko tudi nešportni izpad igralca s pedagoške akademije v tekmi s FNT. Vsekakor bo treba za tak način igranja, kot ga pojmujejo nekateri, uvesti ostrije kazni.

Rezultati tekem:
FAGG (arhitekti) : pedagoška akademija 0:20 arhitekti niso prišli na igrišče, medicina : biotehnična 37:42, VSTK : elektro 34:37.

Polfinalne tekme: pedagoška akademija : biotehniška 41:31.
Uvrstitev ekip:

1. FNT
2. pedagoška akademija
3.—4. biotehnična fakulteta
5.—7. medicina, filozofska, VSTK.

Kljub vsakoletnemu ugotavljanju, da je za mali nogomet na ljubljanski univerzi veliko zanimanje, so prizadevanja organizatorja propadla zaradi majhne udeležbe.

Za turnir v malem nogometu so se prijavile štiri ekipe, na igrišču sta se pojavili le dve. Iz nerazumljivih razlogov se ekipi VSTK in FAGG nista udeležili. Novinci FNT so spet prikazali dobro igro in premagali ekipo elektro fakultete z 4:2.
B. Z.

Športna aktivnost na univerzi v Skopju

V kratkem bodo v Skopju v okviru univerze ustanovili univerzitetno športno društvo. Kaže, da bo tako športno življenje makedonskih študentov znova zaživelo. Čeprav so se vidne posledice potresa, ki ni prizanesel tudi športnim napravam in objektom skopskih študentov, so v Skopju storili že mnogo, da se je stanje izboljšalo. Danes so znova usposobljeni prostori za rokomet, košarko, odbojko, nogomet, v gradnji oziroma popravilu pa je še nekaj drugih športnih naprav. To pa je brez dvoma veliko, saj tudi v letih pred potresom skopski študenti niso imeli na razpoložljivo toliko prostora, na katerem bi se lahko udeleževali v različnih športnih disciplinah.

Komisija za šport in fizično kulturo na univerzi v Skopju je že sprejela okvirni načrt, kako bo v bodoče s športnim življenjem študentov. Telesna vzgoja bo obvezen predmet za študente — novince.

Drugo leto bodo organizirali tekmovalje za študente novince — brucado poleg tega pa še druga tekmovalja v posameznih športnih disciplinah tako na po-

sameznih fakultetah kakor tudi med fakultetami. Reprezentanca skopske univerze bo gostovala tudi v tujini, po vsej verjetnosti na Poljskem, kjer so najboljše študenti-športniki skopske univerze pred dvema letoma žebili.

Univerzitetno športno društvo bo vključevalo vse športne panoge, ki jih goje makedonski študenti in bodo imeli možnost, da se v okviru tega društva izpopolnjujejo v tisti športni panogi, za katero se navdušujejo, prav tako pa bo vodstvo društva kontroliralo pravilen oziroma nepravilen razvoj fizične kulture pri posameznih študentih.

Med študenti je precejšnje zanimanje za vstop v univerzitetno športno društvo, ki bo kot kaže dobilo finančno podporo od izvršnega sveta oziroma njegovega odbora za fizično kulturo. Z njo pa bo zagotovljeno tudi vzdrževanje športnih naprav in objektov, na katerih bodo makedonski študenti preživeli čas, ki ga bodo namenili športnemu udejstvovanju. T. Z.

Novice iz mednarodnega študentskega športa

● Akademski športni klub Slavija iz Prage je ob mednarodnem študentskem dnevu letos že šestič organiziral tekmovalje v odbojki. Študentske reprezentance Sovjetske zveze, Poljske, Nemške demokratične republike, Romunije, Bolgarije, Francije in Italije so od 17. do 22. novembra tekmovalje za pokal »17. november« (češkoslovaški študenti se tega dne spominjajo dogodkov 1. 1939, ko so Nemci napadli praško univerzo). Po zanimivih igrah, med katerimi ni manjkalo zagriženih borb, so presenetljivo zmagali romunski študenti-odbojkarji pred kolegi iz Sovjetske zveze in Poljske.

Na to tekmovalje je organizator, študentski klub Slavija, povabil tudi jugoslovanske odbojkarje, ki pa se tekmovalja zaradi doslej neznanih vzrokov niso udeležili. Skoda, saj je med jugoslovanskimi študenti tudi precej odbojkarjev, ki sicer nastopajo za klube prve zvezne lige.

● Pred dnevi sta se v Beogradu zadrževala Ivan Bašakov, predsednik akademskega športnega društva iz Varne in Vla-

dimir Rašev, namestnik dekana ekonomske fakultete v Varni.

Bolgara sta se s predstavniki športnega društva na ekonomski fakulteti pogovarjala o izmenjavi nastopov reprezentance Varne in Beograda, ki naj bi šteli okoli 25 članov. Bolgarski študenti bodo sodelovali na ekonomski fakulteti v Beogradu, ki bo marca prihodnjega leta, beograjski ekonomisti pa bodo kasneje vrnili obisk in se v Varni znova pomerili z najboljšimi študenti-športniki tamkajšnje ekonomske fakultete. T. Z.

RAZPIS ZA MESTO SPORTNEGA ORGANIZATORJA

Nujno potrebujemo študenta, ki ima veselje za organizacijo, da bi proti honorarju skrbel za operativna dela pri ligaških tekmovaljih za študente. Prijavite se v prostorih ZSOTK v uradnih urah do 8. decembra 1964.

Sekretariat ZSOTK

em bruc. Čisto nov, svež (da skoraj še moker) bruc. Tako sem zelen, da sem v začetku leta vprašal starejšega tovariša, če na univerzi tudi zvoni konec ure. Potem ko sem po slabem mescu in pol predavanj na Filozofski fakulteti končno le sestavil svoj urnik (in komaj še za rep ujel nekaj podpisov), so mi starejši kolegi nenadoma ponudili brucovanje. Ko sem videl plakat z napisom: Velika sobota malega bruca, sem se zavedel, kako majhen sem. Majhen, majhen, čisto neznan — da, bruc, takorekoč brucek. Niti brač, ki mi krasi spodnji del obraza, mi ni več pomagala znebiti se silnega manjvrednostnega kompleksa. In če pomislim na nekatere svoje starejše prijatelje, ki so sodelavci Tribune in funkcionarji ZSJ, se zbojim, da se ne utrnem od te majhnosti. Sem celo tako nespreten, da si nisem znal pravočasno priskrbeti vstopnice za brucovanje. Tako sem se znašel v soboto ob sedmih zvečer pred zaprtimi vrati Gospodarskega razstavišča; pred vrati, ki bi morala biti odprta zame. Razen dveh svojih kolegov nisem v množici opazil nobenega bruca. Sami starejši zrelci obrabi višjih letnikov in tudi taki, ki so bili že v službi, taki, ki niso nikoli dostudirali in taki, ki niso imeli vstopnice. Jaz pa ubogi mali bruc, sem bil preneumen, da bi si jo znal priskrbeti in edina dva bruca zraven mene sta bila v isti stiski. Videli smo, da tako ne bomo uspeli prestopiti vrat, ki so bila tam za nas; zato smo šli domov po kamero in fotoaparati. Zavili smo k zadnjim vratom in samozavestno potrkali — da, mi smo tisti od televizije in bomo snemali. In že smo se znašli na oni strani vrat. Kamero (čisto navaden Quartz) in fotoaparati (25 let star meh), smo spravili v garderobo. Le kaj bi z njima?

Potem so minile ure. Programa nisem slišal, ker so bili zvočniki tako spretno pripravljene, da satrične bodice niso mogle priti do nas. V svojem puntarskem duhu sem menil, da je bilo to storjeno namenoma. Potem ko so minile ure, sem opazil, da je bilo mojih dosedanjih devetnajst let era sama zmota; da sem se končno zbudil iz morečih modernističnih sanj in se znašel tam, kjer resnično živim — med

VIKINGI

Vikingi. Seveda! Vsega sem se spomnil. Prav te iste stvari smo počenjali pred tisočletji — sam Odin ve, pred kolikimi — ko smo še živeli pod okriljem njegovega veličanstva Enookega kralja dolgih ladij. Vedel sem, da mi že dolgo nekaj manjka, da Vikingi niso več tisto, kar so bili. Že dolgo so popivali v manjših skupinah po zakotnih krčmah, velikega skupinskega veseljačenja pa ni bilo. Toda zdaj sem bil sredi njega. Suvalo in butalo me je sem in tja po lužah polite pijače, da mi je zamokalo v vikinskih opankah. Polomljeni rogovi za pijačo in strgan mehovi so ležali vsepovsod po tleh, zlasti pa se nabirali pod mizami. V silni gneči so se v zvoku bobnov in roga prerivali plesalci v razigranih ritmih. Čeprav je iz kraljevih skladišč prišla žalostna novica, da so sodi prazni, je bilo že dovolj Vikingov pijanih, da so se ruvali med mizami in po njih in da so jih kraljevi stražarji v modrih uniformah morali vreči ven in jim naložiti dvatisoč po mošnjah. Starejši Vikingi so nekaterim mlajšim dajali privlačne zglede, kako se je treba zabavati. Ker so potoki kraljeve pijače usahnili, je skupina starejših Vikingov napolnila rog z urinom in čez slabe pol ure je bil prazen, taka je bila žejna. Z veseljem sem opazil, da so se številni Vikingi, ki so komaj stopili v moške vrste, z vso vneto pridružili veseljačenju. Malokdo od njih je prišel noter po kraljevi volji. Njim, ki jim je bilo popivanje namenjeno, je lahko pomagala le njihova zelena pamet in razvitost teles. Kraljevi stražarji so imeli premalo rok,

da bi jih ujeli, ko so skakali čez ograjo in čuvaji premalo refleksi, da ne bi trgali že dvakrat pretrganih kart. Tako so mladi Vikingi dokazali, da so zreli za življenje, ki ne bo nič lažje od te vikinske zabave.

Čutil sem, da me z naglimi koraki dohaja Zrelost. Nekemu pijanemu Vikingu, ki je še komaj stal na lastnih nogah, sem iztrgal iz rok pol galone močne pijače. Pil sem v dolgih dolgih požirkih. Bil sem prav potreben tega. Potem se je po tleh proti meni privlekel rog, iz katerega je curljalo pivo. Brž sem ga pobral in prestregel dragoceno pijačo. Ko sem popil, me je neki Viking s krvavimi očmi zgrabil za vrat in rekel: »Tako si obril brado!« Jaz pa sem odgovoril: »Zgini, da te ne bom na gobec!« Pretepa so me obvarovali prijatelji, ki so naju ločili, njega pa pretepli. Eden mojih novih bojnih tovarišev je dokazal, da Vikingom še ni pošla vsa strast. V pol ure je petim dekletom izpovedal ljubezen. Srečen sem ugotovil, da v tem primeru naš narod ne bo izumrl in da bodo Vikingi še dolgo živeli.

Minile so ure in ko sem bil že pri koncu z močmi so mi prinesli klobaso. Slastno sem se je uklenil s prsti, rjovimi od tobaka in se zagrizel s kočniki vanjo, da se je špila razletela. Ko sem se okrepil z mesom, sem pogumno pogledal okrog sebe, da bi si ustvaril neko splošno sliko. Da, bilo je vse tako kakor pred tistimi tisočletji. Zrak je bil nasičen z vročino in še hujskimi duhovi, skozi meglice dima sem videl nekoga, ki je za odrom spal, in drugega, ki je skrušeno sedel na tleh s praznim mehom v roki. Potem se je zavedel nerabnosti praznega meha in ga je obzirno položil poleg sebe na tla; toda kar je on zamudil, je storil prvi, ki je prišel mimo. Brčnil je meh, da se je razletel na drobne koščke. Nato je za pijačo opeharjen Viking vstal s tal in se opotekel — opotekel od ene vrste miz do druge, podiraje stole okrog sebe. To je bil velik Viking, o Odini!

In spet so minile ure. Minila je tudi noč in še nekaj dni in noči. In le zakaj, hudiča, pravijo, da brucovanje ni uspelo? Bilo je vendar spet tako, kot v dobrih starih vikinskih časih, ko smo bili podložniki dragega Enookega kralja dolgih ladij; in pokazali smo, da imamo še močne želodce, da se znamo primerno zabavati, da smo skratka krepak narod. In naši novi bojevniki so s prakso starih pokazali, da zaslužijo ime študentje. In končno so tudi organizatorji storili vse, kar so — zrelci: o Odini! Mate Dolenc

Moja avtobiografija

Ze zelo zgodaj sem začel s kritičnim očesom opazovati svojo okolico, lahko rečem že ob rojstvu, ko sem z glasnim kricanjem izrazil svoje nezadovoljstvo z novim okoljem. V otroški dobi se je moj kritični duh še bolj izostraval, dokler ni v drugem razredu osnovne šole nastala moja prva literarna družbeno-kritična stvaritev. Nanašala se je na sošolca, ki mu je mama vsak dan za v šolo pripravila aristokratsko malico. Med odmorom je fantek ves material razpostavil po klopi, nato pa vse sam pospravil, ne da bi komurkoli od lačnih sošolcev, ki smo stali okoli, privoščil najmanjši košček. Moje kritično oko tega ni preneslo in nastali so naslednje verz: »Janez je ministrov sin, z denarjem dela cin, cin, cin, v šolo z malico gre, nato pa vse sam požre!«

Komaj so se ti slabi verz razširili po šoli, je že prišla kazen: bil sem zaprt, dobil podpis in doma še vse ostalo. Takrat sem spoznal, da so dobri nameni navadno slabo plačani in sklenil sem, da nikoli več ne bom pisal pesmic, tudi resničnih ne.

A zgodovina se rada ponavlja. V zadnjem razredu osemletke sem ga spet polomil. Tokrat sem namesto pesmi napisal čisto prozo. V Tivolju sem namreč srečal profesorja in profesorico, oba že poročena, vendar ne med seboj. Ta skopi podatek sem napisal na list papirja in ga poslal po razredu. Spodaj sem dodal le še majhen komentar z vprašanjem, če sta bila morda v Tivolju na strokovni specializaciji. Na nesrečo je dobil listek v roke eden od profesorjev, ki ni imel smisla za podobne kritične stvaritve in je takoj ugotovil krivca. Sledile so kazni-najprej šolske, potem pa še domače. V dolgih urah domačega spopada sem spoznal, da sem bil kaznovan, čeprav sem pisal z najčistejšim namenom. Sklenil sem, da se nikoli več ne pritaknem peresa.

Naenkrat sem se znašel v zadnjem razredu gimnazije, pred maturo. Pisanje sem že davno opustil, dokler me ni nekega lepega dne urednik šolskega lista, ki je bil vedno brez materiala, prosil, naj zamij napišem kak kritičen članek. Dolgo sem kolebal, a končno me je premagala skušnjava in v roke sem prijel grizeno pero. Izpod njega mi je prišel članek, ki je govoril, kako v zvezi z novo ustavo vedno bolj stopa v ospredje samoupravljanje, tudi na naši šoli, kako se mladinska organizacija bori za liberalizacijo sistema in kako neki profesorji stalno govorijo o samouprav-

ljenju dijakov, samj pa v praksi ravna kot absolutisti. Vse bi bilo v redu, če ne bi v članek slučajno vtaknil dveh črk XY. To je bilo dovolj, da se je eden od profesorjev čutil prizadetega. Prijatelji so mi po izidu članka prisrčno čestitali za konstruktiven članek. Spoznal sem, da je vseeno lepo pisati. A že naslednje uro sem ugotovil, da sem se krldko varal. Razrednik, ki je prišel v razred, je porabil vso uro za to, da se je razvpil name, me imenoval zakotnega pisuna, ki piše osebne napade, pokvarjenca izprijenca itd. In obrazložitev: podel osebni napad na osebnost profesorja XY. Takrat sem še trdneje sklenil, da se ne pritaknem več peresa.

Pa me je zadnjič spet zasrbelo in sredi največje skušnjave me je prešinila odresilna misel: piši o sebi! To pisanje ima več prednosti: lahko se osebno žališ, lahko pišeš o sebi neresnične stvari, lahko po mili volji pretiravaš, lahko... In tako je nastal pričujoči prispevek. Uživam ob misli, da me za ta članek nihče ne bo tožil. In ker ne moreš večno pisati le o sebi, je to hkrati moj zadnji članek. Sklenil sem namreč, da se nikoli več ne pritaknem peresa.

In nato tarnamo o pomanjkanju satire na Slovenskem... Pepi

TRI ZGODBE O ŽIVALIH

NEMOGOČE

Miš je naletela na v nogavico skrito plačo nekega delavca in pričela grizljati denar. Po kratkem času je prenehala in zamišljeno rekla: »Ljudje imajo prav. Od tega se res ne da živeti ves mesec.«

ČASI SE SPREMINJAJO

Mravlja je prišla k murenčku in ga prosila: »Posodi mi malo denarja. Jaz sem celo poletje delala za svojo majhno plačo, ti pa si zaslužil ogromne denarje z igranjem po letoviščih.«

DELO NAREDI ČLOVEKA

Dve opici sta zagledali človeka in se pričeli zvijati od smeha: »Taka ne bi bile tudi me, če bi hotele delati!«

Ivica Djukić

NAPREJ PONOSNO, DELOVNE BRIGADE! — Na skupščini komparativistov je predlagani kandidat za referenta za brigade izjavil, da je principialno proti brigadam, ker ima brigade za nekaj preživelega. In reakcija? — Vsi so poskali.

PAMETNA UGOTOVITEV — V DELU smo zasledili poročilo o delu skupščinskih odborov. Članek nosi naslov: Najprej analiza, potem zakon. Kaj nismo že doslej delali tako?!

ZAROTA ZOPER ŠOLANJE OD-RASLIH — V skladu s stanjem v vseh vejah našega šolskega sistema bi bilo treba ukiniti še ugodnosti, ki jih uživajo avto-moto društva z obveznimi tečajji prometne vzgoje. Tako bi bili vsi, ki se zdaj šolajo, pa naj bodo mladi ali stari, nekako na istem.

— Zdaj bi bil pravi čas, da zakoljejo teleta, da nam ga bodo čez 10 let tako razkazovali.

PRVOVRSTNA ROBA — Na trgu večkrat opazimo prodajalce in slike, katere so prava remek-dela kiča in slabega okusa. Inšpektorji, ki bde nad kakovostjo blaga, ki se na trgu prodaja, gotovo niso merodajni za ocenitev teh slik in jim nič ne morejo (ali pa tudi nočejo).

PEDAGOŠKA POEMA — Na filozofski fakulteti zastavljajo pri prevajanju na kolokvijih tudi taka spodbudna vprašanja: »Prevedite naslednji stavek: Če bi bila krava, bi bolje odgovarjala.«

PRVA PTICA — ZNANILKA POMLADI — Nadvse smo se razveselili Dnevnikovega odgovora na škorpjonček o prevajanju. Ne toliko zaradi pomilostitve obsojenega prevajalca, ampak odgovora nasploh. Če bi vsi fantje sveta, ki so bili omenjeni v naši rubriki...

KOMPARATIVNI ZEMLJEPIS

1. ŠPANIJA

Spanija pa ima več podobnosti z našo državo. To je lepa dežela, z lepim toplim morjem, z mnogimi kulturnimi znamenitostmi in zanimivo folkloro, turizem je zelo razvit.

Spansko ljudstvo se je prav tako kakor naše hrabro bojevalo proti fašizmu. Samo da je pri nas zmazgalo ljudstvo, tam pa fašisti.

Tudi okus naših in njihovih ljudi je podoben. Če bi naši filmi v Jugoslaviji tako uspevali kot španski, bi bil naš film na ze-

leni veji in Milena Dravić tako priljubljena kot Sarita Montiel. Iz tega lahko sklepam, da je splošna kultura ljudi, v obeh deželah precej podobna.

Samo eno mi ne gre v glavo: Spanija dobi od turizma na leto petsto, Jugoslavija pa petdeset milijonov dolarjev.

Cisco Kid

Satirike včasih priganjajo k pisanju, kasneje pa delajo obratno.

Nekoč smo izpodkopavali državo, danes pa jo pokopavamo.

Nahajamo se v prehodnem obdobju. To najbolje vedo naši nogometisti.

Večkrat je nastopal z golo resnico. Obtožili so ga, da je nemoralen in perveren tip.

Niti najboljši detergent ne more oprati preteklosti nekoga.

Nekateri so zelo zainteresirani za mesto direktorja. Ne zaradi upravljanja in odgovornosti, ampak zaradi plače.

Šefi mnogokrat zdehajo pri delu. Pri tem se jim lahko pripeti, da pogoltnejo kakšnega malega človeka.

Drugovi da li se slažete? Slažemo!

Videti je, da imajo naše inšpekcije zelo občutljiv in fin nos in ga ne marajo mnogokrat vtkati tja, kjer nekaj smrdi.

Ko so ga vprašali, kaj je naredil z družbenimi sredstvi, je odgovoril: »Z družbo sem ga porabil!«

Pazite, kaj govorite, saj niste vi satira!

Nekateri od vas so zelo hrabri. Mnogokrat se trkajo po prsih.

Iz nekega podjetja so odstranili vse pomanjkljivosti, razen direktorja.

Neko naše mesto ima več glasbenikov z električnimi kitarami kot pa električarjev.

Je nekaj takih, ki so tako visoko, da se boje pogledati dol. Boje se vrtočlavice.

Ivica Djukić

O SOCIALNEM STANJU KOLEGIJAŠEV

Socialno ekonomska komisija Zveze študentov v Akademskem kolegiju je pred nedavnim izvedla anketo o socialnem stanju kolegijašev. Anketa je dala zanimive rezultate.

Lansko povprečje osebnih dohodkov študentov iz kolegija je bilo 15.000 dinarjev, medtem ko znaša letošnje 18.217 dinarjev. Iz tega sledi, da so se dohodki dvignili za več kot 3.000 dinarjev, pri čemer je treba poudariti, da se stroški bivanja v kolegiju niso podražili, ker je dobil dom dotacijo.

Iz ankete, ki so jo lani izvedli v kolegiju, je razvidno, da je imelo 98,78 % študentov manj kot 20.000 dinarjev mesečnih dohodkov. Letos se je stanje bistveno izboljšalo, saj je število tistih, ki imajo manj kot 20.000 dinarjev na mesec, padlo na 69 %. Potemtakem lahko sklepamo, da ima sedaj več kot 30 % študentov dohodke nad 20.000 dinarjev mesečno. Ob tem pa je treba omeniti, da je še vedno veliko število tistih, ki imajo osebne dohodke precej pod povprečjem. Tako ima 17 % študentov dohodke, ki niso večji od 14.000 dinarjev na mesec, pri čemer pa je treba opozoriti, da jih je med temi 17 % precej, ki imajo manj kot 10.000 dinarjev mesečno.

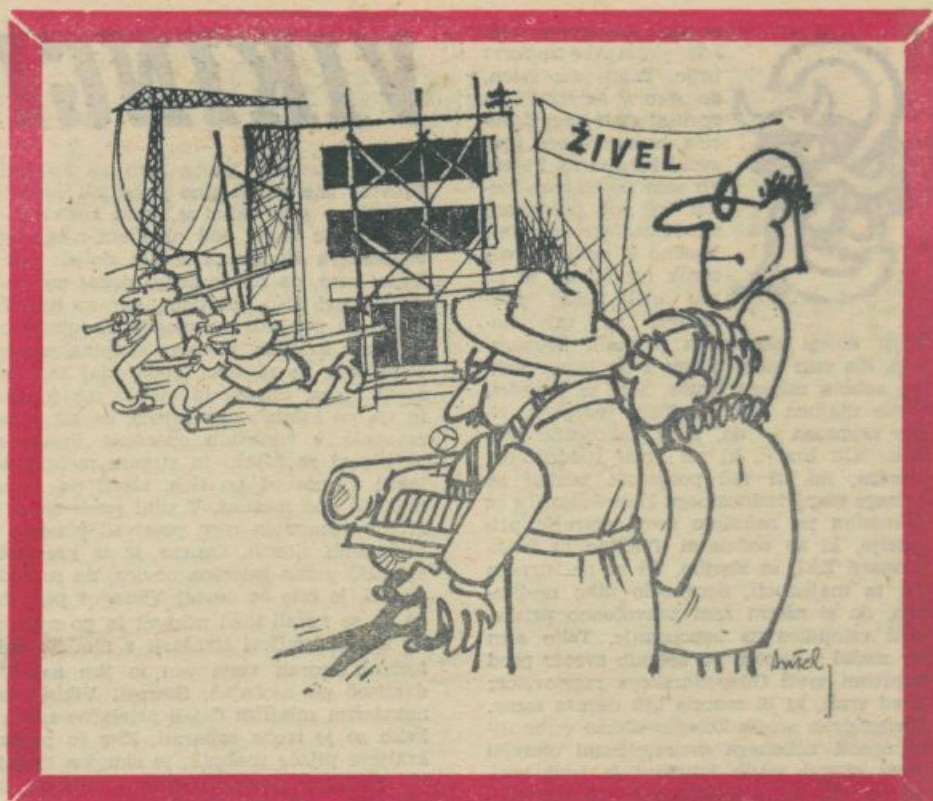
Naloga socialno ekonomske komisije bo pomagati tem študentom, da bodo prejemali večje dohodke.

V Akademskem kolegiju je 72 % študentov. Povprečna štipendija je 17.000 dinarjev. Anketa izkazuje, da prejema 20 % študentov štipendijo v višini do 14.000 dinarjev, medtem ko jih prejema 80 % nad 20.000 dinarjev.

Od 275 kolegijašev, kolikor se jih je odzvalo anketi, jih prejema subvencijo 18.

Zanimiva je socialna struktura anketiranih študentov z najnižjimi dohodki. Od teh je največ sinov kmetov, sledijo upokojeanci, delavci in uslužbenci. Tako ne prejema štipendije 92 % sinov upokojeancev, 83 % uslužbencev, 81 % kmetov in 66 % delavcev.

-dm-

SLABA POVEZAVA MED ZVEZO IN POKRAJINSKIMI KLUBI

V četrtek, 18. novembra je bila v prostorih pravne fakultete redna letna skupščina Zveze pokrajinskih klubov, na kateri so pregledali in kritično ocenili delo klubov ter v plodni diskusiji nakazali smerice za nadaljnje delo. Iz referata novega predsednika Mirka Jeleniča smo lahko ugotovili, da se je finančno stanje nekaterih klubov bistveno izboljšalo, kar pa seveda ne moremo trditi za vse pokrajinske klube. Za ilustracijo bi navedel samo primer kluba belokranjskih študentov, ki so zelo delavni, vendar so v preteklem obdobju dobili za realizacijo svojih načrtov le 15.000 din.

Lahko rečemo, da je bila tudi slaba povezava med klubi samimi in Zvezo pokrajinskih klubov. Od tridesetih klubov

(toliko jih je registriranih pri ZPK) jih je poslalo poročila le trinajst, razen tega pa se tudi mnogi predsedniki niso udeleževali rednih sej. Največ je bilo vsekakor storjenega na socialno-ekonomski področju, klubi so stopili v konkretne akcije in tako pripomogli k reševanju problematike štipendiranja in zboljšanja materialnega stanja študentov.

Tudi sam odbor Zveze pokrajinskih klubov ni dobro opravil svojega dela, saj že v odboru samem niso zaživele komisije, ki naj bi vzpostavile stike z referenti klubov. Poleg tega pa je bila tudi sestava samega odbora zelo ponesrečena, saj je le-ta izgubil še v decembru zaradi neizpolnitih študijskih pogojev in boleznih tri svoje člane. Tudi akcije, ki jih je mislila

organizirati ZPK, so bile v večini primerov neuspešne. Temu je verjetno kriva prešlaba odgovornost nekaterih klubov zvezi.

Klub bi moral biti prvi, ki naj bi povezoval domači kraj s študenti. Poleg tega pa bi moral stopiti v čim tesnejšo povezavo z domačimi družbeno-političnimi organizacijami ter ustanovami. Tako npr. bi lahko spomladanska akcija za štipendiranje drugače uspela, če bi klubi resneje pristopili in primaknili svoj delež k njeni realizaciji. Vendar se nam zdi, da so klubi slabo finančno stimulirani, kar je odraz premajhne pozornosti družbeno-političnih organizacij zanje. Kljub temu, da je bilo na skupščini poudarjeno, da je delavnost edino merilo za višjo oziroma nižjo dotacijo, pa se nam zdi, da klub s slabimi materialnimi sredstvi ne more nuditi in izvesti toliko akcij kot klub z boljšimi pogoji. Seveda pa tudi tu ne sme biti odraz kvantiteta dela, temveč kvaliteta.

Kot se klub povezuje z družbeno-političnimi organizacijami in ustanovami domačega kraja, prav tako pa bi moral stopiti v posrednejši stik tudi z domačo srednješolsko in delavsko-kmečko mladino. Tu pa se je pojavil tudi problem osipa na ljubljanskih visokošolskih zavodih. Dogaja se, da so študentje — novinci premalo seznanjeni z visokošolskim študijem. Diskusija pa je pokazala nekaj bistvenih rezultatov. Problem osipa študentov v prvih letnikih ni tako velik iz drugih krajev Slovenije kot samih Ljubljančanov, ker skupščinam enostavno ni do tega, da bi tudi one imele svoje klube, če pa dobro premislimo, da imajo prav te občine najsplošnejše družbene delavce, bi se ob tem problemu res dejansko lahko zamislili. Razlike med študijem na univerzah in srednjih šolah je občutna, zato bi klubi prav na tem področju, ter seveda tudi na materialnem, morali storiti največ.

Študentskim klubom se nudijo razne oblike dela in vplivanja na družbeno-politično, kulturno in športno življenje svojega domačega kraja. Tako bi lahko bistveno vplivali pri formiranju kulturne politike svojega kraja, poleg tega pa so prav oni poklicani, da na javnem mestu in s konstruktivno kritiko napadajo nezdrave razmere v svojem domačem kraju, kajti le tako bi bilo lahko njihovo delo koristno in plodno. Ni namreč dovolj, da se na dolgo in široko razpravlja npr. v študentskem naselju ali pa v Akademskem kolegiju o tem in tem direktorju, o takih in takih nezdravih razmerah v domačem kraju, o tem je treba spregovoriti javno, na sestankih in kdo je pri tem najbolj poklican, če ne klub študentov oziroma njegovi člani.

Prav tako je še vedno aktualen problem stari : mladi. Še vedno se dogaja, da se nekatera podjetja otresajo z vsemi močmi novega, visokošolskega kadra. To je vsekakor še stara zakoreninjenost, ki pa jo bo treba razbiti.

Ob koncu so udeleženci skupščine sprejeli nekatere sklepe, ki naj bi bili smerice za delo novega odbora. Zveza pokrajinskih klubov naj bo še v nadalje usklajevalca dela klubov, čimprej naj organizira seminar, stopi v tesnejše sodelovanje z

družbeno-političnimi organizacijami, seznanja naj srednješolce s konkretnimi problemi, posebno pozornost naj posveti kadrovske politiki, prav tako pa naj se ne zadovolji z dosedanjimi uspehi na socialno-ekonomskem področju, preskrbi pa naj tudi prostore za klube.

Za novega predsednika so člani skupščine izvolili Mirka Jeleniča, uvedena pa je bila tudi funkcija podpredsednika ZPK, za njenega prvega podpredsednika pa izvoljen Stefan Huzijan.

M. Matič

S POSVETOVANJA PREDSTAVNIKOV KOMISIJ ZA KLUBE

V torek, 17. tega meseca je bilo v Ljubljani II. posvetovanje predstavnikov komisij za pokrajinske klube vseh univerzitetnih centrov Jugoslavije, ki so se ga udeležili predstavniki iz Ljubljane, Zagreba, Sarajeva, Skopja in centralnega odbora ZŠJ iz Beograda. O organizaciji tega posvetovanja bi kazalo omeniti samo tole: na VI. konferenci ZŠJ v Novem Sadu so sklenili, da se za organizacijo takega posvetovanja zadoži OO ZŠJ Beograda, na kar so prizadeti pozabili. Na iniciativo Zveze pokrajinskih klubov pri univerzitetnem odboru ZŠJ v Ljubljani je bilo to posvetovanje organizirano v Ljubljani. To kaže na dejstvo, da so bili pokrajinski klubi doslej pastorek v ZŠ. Po sprejetih sklepih na posvetovanju pa je upati, da se bo to stanje izboljšalo.

Iz poročil o delu klubov v ostalih univerzitetnih centrih (zlasti zagrebškem) je bilo razvidno, da so klubi pri izpolnjevanju svojih dveh osnovnih dolžnosti — kot organ ZŠ v univerzitetnem centru in v domačem kraju — uspešno delovali predvsem v slednjem, kar se zdi, da našim (slovenskim) klubom še ni uspelo.

Sklenili so, da se pri centralnem odboru ZŠJ v Beogradu formira komisija za pokrajinske klube. Člani te komisije so predsedniki komisij za pokrajinske klube vseh univerzitetnih centrov, ki se po potrebi lahko razširi s predsedniki najbolj aktivnih pokrajinskih klubov. Osnovna naloga te komisije je koordinirati delo klubov, izmenjavati izkušnje in skrbeti za medsebojno povezavo klubov, tudi med republikami. Ta povezava bi bila lahko zelo dobrodošla pri rekreaciji študentov.

Poudarjali so, da so klubi prešli tisto fazo, v kateri smo razpravljali o tem ali so potrebni. Treba je posvetiti mnogo večjo pozornost delu teh klubov ter njihovo aktivnost izenačiti z aktivnostjo fakultetnih odborov. Z ozirom na to, da smo podobne stvari že večkrat slišali, da so dobile primerno težo na VI. konferenci ZŠJ v Novem Sadu in da bo tej problematiki posvečen poseben plenum centralnega odbora ZŠJ v Beogradu, lahko končno upamo, da bodo klubi le dobili mesto, ki jim pripada. Seveda pa morajo to mesto opravičiti s svojim delovanjem, o tem pa je bilo dovolj povedanega na skupščini Zveze pokrajinskih klubov ljubljanske univerze.

4r

zadnji hip javljeno na 30-123

TEŽAVE Z OBJAVO

Ker se mora študent na ljubljanski univerzi še vedno srečavati in spopadati z različnimi birokratskimi zaprekami in nerazumljivimi ugankami, bi vam navedel en tak primer birokratizma in vas zaprosil, da bi mi ga pomagali razjasniti.

Zanima me namreč, kaj zagotavlja študentu njegov status.

Sem študent prvega letnika pravne fakultete. Nisem iz Ljubljane in zato potrebujem objavo K-17 za potovanje domov. S potrdilom o stalnem bivališču in indeksom sem zahteval v administraciji pravne fakultete to objavo. Moji zahtevi pa ni so ugodili, ker nimam potrebnih inškrpcij! Res, čudna logika. Po tej logiki bi mi lahko odtegnili tudi pravico do zavarovanja, lahko bi me poklicali v JLA itd., torej vse, kar mi ravno status študenta zagotavlja. In status sem si pridobil z vpisom, ki je bil povezan z različnimi stroški! Vem, da bom z neuspešnim študijem status izgubil; vem pa tudi, da status in ugodnosti, ki iz njega izhajajo, ne trajajo samo en mesec.

Silvo Klemenčič

OBE PLATI ZVONA

V Postojni se v gospodarskih, družbeno-političnih organizacijah in v šolah vedno znova sprašujejo, kam po strokovnjake.

Kot štipendist sem opravljala enomesečno prakso na zavodu za zaposlovanje delavcev. Prijetno presenečena nad odnos v kolektivu in začetniško prizadeta ob problemih, na nekatere vloge in funkcije dela na zavodu, sem skušala objektivno prikazati to problematiko v članku, ki so ga Primorske novice objavile v začetku oktobra. Med drugim je psiholog na zavodu poudaril, da je bilo delo na območju ilirsko-bistriške občine uspešnejše kot na področju Postojne, da je čutili pomanjkanje strokovnjakov ter da je kadrovska socialna služba v Postojni neurejena.

Reakcija je bila nepričakovana. Šef

Irena Bizjak